

Història de la Genètica

2015/2016

Codi: 103628

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502442 Medicina	OT	2	2
2502442 Medicina	OT	3	0
2502442 Medicina	OT	4	0
2502442 Medicina	OT	5	0
2502442 Medicina	OT	6	0

Professor de contacte

Nom: Carlos Tabernero Holgado

Correu electrònic: Carlos.Tabernero@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit.

Objectius

L'assignatura d'Història de la Genètica es cursa al 2n curs del Grau de Medicina i forma part del grup de les assignatures optatives.

Els objectius fonamentals de l'assignatura són:

Introduir a l'estudiant a la consideració i experimentació de l'història com vehicle de reflexió/construcció cultural, com instrument de recerca, documentació i popularització científiques, i com eina pedagògica en l'àmbit de la ciència. Dins de l'àmbit específic de l'història de la genètica, donar a l'estudiant les eines necessàries per a identificar i analitzar críticament els principals corrents historiogràfics relatius a la genètica.

Introduir a l'estudiant al coneixement dels processos de generació, circulació, comunicació i gestió del coneixement científic (genètic), així com la seva intervenció en les transformacions socio - culturals al llarg de la història.

Introduir a l'estudiant a l'anàlisi del paper i la situació de la genètica i les seves relacions socials en l'actualitat i al llarg de la història. Considerar la importància social, cultural, estratègica i econòmica de la genètica i de la genòmica en les ciències de la vida, la salut i la societat. I així, donar a l'estudiant les eines necessàries per a sintetitzar, a partir de l'avenç històric de la genètica, una perspectiva de l'abast actual i futur d'aquesta ciència.

Competències

Medicina

- Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
- Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.

- Demostrar que comprèn la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de les malalties
- Demostrar que coneix els fonaments històrics de la salut, la malaltia i la professió mèdica
- Demostrar un nivell bàsic d'habilitats de recerca.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.
- Valorar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària

Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
2. Definir els factors determinants de la transició sanitària al món contemporani
3. Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
4. Demostrar un nivell bàsic d'habilitats de recerca.
5. Demostrar una visió diacrònica de les institucions assistencials i les estratègies sanitàries desenvolupades
6. Entendre la ciència mèdica com un coneixement en construcció, sotmès a canvis constants, que planteja nous reptes i noves oportunitats
7. Identificar els canvis i permanències en les formes i els continguts del procés de medicalització
8. Identificar els orígens i la institucionalització de l'activitat científica, així com les bases epistemològiques del pensament científic en ciències de la salut
9. Identificar els processos de professionalització en el camp de les ciències de la salut i la seva tendència a l'especialització
10. Reconèixer els estats de salut i malaltia com a construccions socialment determinades que canvien segons les cultures i el curs del temps
11. Reconèixer i distingir les diferents tradicions mèdiques que configuren el panorama sanitari actual
12. Reconèixer l'abast i les limitacions del pensament científic en les ciències de la salut
13. Utilitzar correctament les bases de dades i les obres de referència bibliogràfica, enciclopèdica i lexicogràfica en ciències de la salut.
14. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Continguts

L'història com vehicle de reflexió/construcció cultural, com instrument de recerca, documentació i popularització científiques, i com eina pedagògica en l'àmbit de la ciència. Dins de l'àmbit específic de l'història de la genètica, identificar i analitzar críticament els principals corrents historiogràfics relatius a la genètica.

Desenvolupar una visió històrica de la genètica, identificant i caracteritzant les grans etapes històriques, i fent èmfasi en els processos de generació, circulació, comunicació i gestió del coneixement científic (genètic), així com la seva intervenció en les transformacions socio - culturals al llarg de la història.

Introduir a l'estudiant a l'anàlisi del paper i la situació de la genètica i les seves relacions socials en l'actualitat i al llarg de la història. Considerar la importància social, cultural, estratègica i econòmica de la genètica i de la genòmica en les ciències de la vida, la salut i la societat. I així, donar a l'estudiant les eines necessàries per a sintetitzar, a partir de l'avenç històric de la genètica, una perspectiva de l'abast actual i futur d'aquesta ciència.

Blocs distributius

- A. Introducció a l'història de la genètica dins de l'àmbit de l'història de la ciència.
- B. L'herència al llarg de la història. Conceptes i relacions socio-culturals (fins el segle XVIII).
- C. Les dues cultures i els pilars de la biologia contemporània (segle XIX).
- D. De Mendel a la Teoria Sintètica de l'Evolució. La genètica i la visió històrica de la vida.
- E. El desenvolupament de la biologia molecular: individu, societat i informació.

F. Genètica, genòmica, sociobiologia: debats i reptes.

Metodologia

Dirigides (26,7%=20 hores)	Classes teòriques / sessions de discussió amb suport TIC	20	CE24
Supervisades (15%=11.25 hores)	Resolució de problemes treballats de manera autònoma i participació en les discussions	11.25	CE24, CT1, CT3, CT7, CT10, CT13
Autònomes (53,3%=40 hores)	Estudi individual, consulta de bibliografia i realització de treballs.	40	CE24, CT1, CT3, CT7, CT10, CT13

ACTIVITATS D'APRENTATGE

Tipus d'activitat	Activitat	Data i Títol	Recursos materials	Re
Dirigida	Classe magistral (120 min)	Bloc A. Introducció a l'història de la genètica dins de l'àmbit de l'història de la ciència i, en particular, de la biologia.		CE24.01 - Sintetitzar, a pa perspectiva de l'abast actu
	2 Classes magistrals (120 min cadascuna)	Bloc B. L'herència al llarg de la història. Conceptes i relacions socio-culturals (fins el segle XVIII).		CE24.01 - Sintetitzar, a pa perspectiva de l'abast actu
	2 Classes magistrals (120 min cadascuna)	Bloc C. Les dues cultures i els pilars de la biologia contemporània (segle XIX).		CE24.01 - Sintetitzar, a pa perspectiva de l'abast actu
	2 Classes magistrals (120 min cadascuna)	Bloc D. De Mendel a la Teoria Sintètica de l'Evolució. La genètica i la visió històrica de la vida.		CE24.01 - Sintetitzar, a pa perspectiva de l'abast actu CE24.02 - Explicar que en per fomentar ideologies ra
	2 Classes magistrals			CE24.01 - Sintetitzar, a pa perspectiva de l'abast actu

(120 min cadascuna)	Bloc E. El desenvolupament de la biologia molecular: individu, societat i informació.	CE24.02 - Explicar que en per fomentar ideologies ra
Classe magistral (120 min)	Bloc F. Genètica, genòmica, sociobiologia: debats i reptes.	CE24.01 - Sintetitzar, a pa perspectiva de l'abast actu CE24.02 - Explicar que en per fomentar ideologies ra
Subtotal: Classes magistrals, 20 hores		

Supervisades	Resolució de problemes i participació activa en les discussions	Totes les sessions i tutories no programades	CE24.01 - Sintetitzar una perspectiva de CE24.02 - Explicar genètica per fomen CT1 - Tenir capacitat CT3 - Tenir capacitat CT7 - Saber comun CT10 - Raonar críti CT13 - Desenvolup per continuar la sev
Subtotal: Participació activa en les discussions i tutories no programades: 11.25 hores			

ACTIVITATS AUTÒNOMES

Estudi individual, consulta de bibliografia i realització de treballs.	CE24.01 - Sintetitzar, a partir de l'avenç històric de la genètica, una perspectiva de l'abast actual i futur d'aquesta ciència. CE24.02 - Explicar que en el passat s'ha fet un ús il·lícit de la genètica per fomentar ideologies racistes. CT1 - Tenir capacitat d'anàlisi i de síntesi. CT3 - Tenir capacitat d'organització i planificació. CT7 - Saber comunicar amb eficàcia, oralment i per escrit. CT10 - Raonar críticament. CT13 - Desenvolupar habilitats d'autoaprenentatge i motivació per continuar la seva formació en el nivell de postgrau.
--	---

Subtotal: 40,00 hores

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Data d'examen	Assaig escrit final en relació amb algun tema concret integrat en els continguts i competències de l'assignatura	Campus Virtual	Correu electrònic	Recollir, organitzar i presentar en format estandarditzat el resultat de les activitats realitzades al llarg de l'assignatura

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques i sessions de discussió	20	0,8	14
Tipus: Supervisades			
Resolució de problemes treballats de manera autònoma i participació en les discussions	11,25	0,45	14
Tipus: Autònomes			
Estudi individual, consulta de bibliografia i realització de treballs.	40	1,6	14

Avaluació

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ (5%=3,75 hores)	HORES	Competències que s'avaluen
Avaluació continuada: participació en les discussions de classe amb presentacions de petits assaigs	1,00	CE24, CT1, CT3, CT10
Realització de treball final	2,75	CE24, CT1, CT3, CT7, CT10, CT13

L'avaluació de l'assignatura és continuada en relació amb:

- La participació activa en les discussions de classe, incloent-hi presentacions de petits assaigs que s'assignaran durant el semestre (30% de la nota final).

- La preparació d'un breu assaig escrit final en relació amb algun tema concret integrat en els continguts i competències de l'assignatura, i on l'estudiant haurà de demostrar la seva capacitat de situar històricament i d'analitzar críticament qualsevol problema relatiu a l'història de la genètica (70% de la nota final).

Els estudiants que no realitzin les proves d'avaluació (petits assaigs i treball final) seran considerats com 'No Avaluats', exhauint els drets a la matrícula de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada: participació en les discussions de classe amb presentacions de petits assaigs	30%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Realització de treball final	70%	2,75	0,11	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Bibliografia

Bibliografia bàsica

BARONA, J.L. *Història del pensament biològic*. València, Universitat de València, Col·lecció Educació-Materials, 2003 (1998)

GIORDAN, A. (coord.) *Conceptos de Biología*, vols. 1&2. Madrid, Labor, 1988

JAHN, I., LOTHER, R. y SENGLAUB, K. *Historia de la biología*. Barcelona, Labor, 1990

MORANGE, M. *A history of molecular biology*. Harvard: Harvard University Press; 2000.

Bibliografia addicional 1

BOWLER, Peter J. (1995) *Charles Darwin, el hombre y su influencia*. Madrid: Alianza..

DARWIN, Charles (1985) *The Origin of Species*. London: Penguin Classics (1859).

DARWIN, Charles (1988) *L'origen de les espècies*. Barcelona : Edicions 62 (1859).

DARWIN, Charles. *The Complete Works of Charles Darwin online* <<http://darwin-online.org.uk/>>

DOBZHANSKY, T., AYALA, F.J., STEBBINS, G.L., VALENTINE, J.W. (1983) *Evolución*. Barcelona: Omega

GLICK, Thomas (ed.) (1988) *The Comparative Reception of Darwinism*. Chicago : The University of Chicago Press (1ª ed. 1974).

MAYNARD-SMITH, J. y SZATHMÁRY, E. (2001) *Ocho hitos de la evolución*. Barcelona: Tusquets (Metatemas) (1ª ed. 1999).

TEMPLADO, Joaquín (1982) *Historia de las teorías evolucionistas*. Madrid: Alhambra, (1ª ed. 1974)

DE CHADAREVIAN, Soraya. (2002) *Designs for Life: Molecular Biology after World War II*. Cambridge: Cambridge University Press.

- FABIAN, A.C. (ed.) (2001) *Evolución: sociedad, ciencia y universo*. Barcelona: Tusquets (Metatemas) (1ª ed. 1998).
- JACOB, François (1973) *La lógica de lo viviente: una historia de la herencia*. Barcelona: Laia (1ª ed. 1970).
- JACOB, François (1975) *Lógica de lo viviente e historia de la biología*. Barcelona: Laia (1ª ed. 1970).
- KEVLES, Daniel; HOOD, Leroy (eds) (1992) *The code of codes. Scientific and social issues in the Human Genome Project*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- MONOD, Jacques (2000) *El Azar y la Necesidad*. Barcelona, Tusquets (Metatemas) (1ª ed. 1970).
- SCHRÖDINGER, Erwin (2001) *¿Qué es la vida?* Barcelona: Tusquets (Metatemas) (1ª ed. 1944).
- WATSON, J.D. (STENT G.S., ed.) (1980) *The Double Helix*. Nueva York: Norton (1ª ed. 1968)
- WATSON, J.D. (2004) *La Doble Hélice*. Barcelona: RBA (1ª ed. 1968)
- APPLE, Rima D.; APPLE, Michael W. (1993) Screening Science. *Isis* 84(4): 750-754.
- CRICHTON, Michael (1991) *Jurassic Park*. Londres: Arrow (1ª ed. 1990).
- CRICHTON, Michael (1994) *Parque Jurásico*. Barcelona: Plaza & Janés (1ª ed. 1990).
- ELENA, Alberto. (2002) Ciencia, Cine e Historia: de Méliès a 2001. Madrid: Alianza
- FONT-AGUSTÍ, Jordi (coord.) (2002) *Entre la Por i l'Esperança: Percepció de la Tecnociència en la Literatura i el Cinema*. Barcelona: Proa.
- NIETO GALAN, Agustí (2011) Los públicos de la ciencia. Expertos y profanos a través de la historia. Madrid: Marcial Pons.
- SECORD, James (2004) Knowledge in Transit, *Isis* 95, 654-672
- SHINN, Terry; WHITLEY, Richard (eds.) (1985) *Expository Science. Forms and Functions of Popularization*. Reidel: Dordrecht., pp. 3-28.
- SNOW, Charles P. (1965) *Les dues cultures i la Revolució Científica*. Barcelona: Ediciones 62 (1ª ed. 1959).
- SNOW, Charles P. (1993) *The Two Cultures*. Cambridge: Cambridge University Press (1ª ed. 1959).
- SPIELBERG, Steven (1993) *Jurassic Park*. Universal Pictures [DVD].
- VV.AA. (1983). *Journal of Contemporary History* 18(3). [Monográfico sobre "cine e historia"].
- VV.AA. (1989). *Sylva Clus* 8. [Monográfico sobre "cine e historia de la ciencia"].
- VV.AA. (2006). Fotogrames de ciència. *Mètode* 48: 57-108. / Anuario 2006: 198-237 [Monográfico sobre "ciencia y cine"].
- VV.AA. (2009). Focus: Historicizing 'Popular Science'. *Isis* 100(2): 310-368.

Bibliografia adicional 2

- Rothfels, Nigels. *Savages and beasts. The birth of the modern zoo*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press; 2002.
- Cittadino, Eugene. *Nature as the laboratory. Darwinian plant ecology in the German empire, 1880-1900*. Dordrecht (Holland): Reidel publishing company; 1990.
- Farber, Paul Lawrence. *The emergence of ornithology as a scientific discipline: 1760-1850*. Cambridge: Cambridge University Press; 1982.

Bowler, Peter J. *Theories of human evolution. A century of debate, 1844-1944*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press; 1986.

Kay, Lily E. *Who wrote the book of life? A history of the genetic code*. Stanford, California: Stanford University Press; 1993

Worster, Donald. *Nature's economy. A history of ecological ideas*. 2nd edition. Cambridge: Cambridge University Press; 1994.

Bud, Robert. *The uses of life. A history of biotechnology*. Cambridge: Cambridge University

Weindling, Paul. *Health, race and German politics between national unifications and Nazism, 1870-1945*. Cambridge: Cambridge University Press; 1989.

Ellegard, Alvar. *Darwin and the general reader. The reception of Darwin's Theory of evolution in the British periodical press, 1859-1872*. Chicago: The University of Chicago Press; 1990.

Olby, Robert. *Origins of mendelism*. Chicago: The University of Chicago Press; 1985.

Turney, Jon. *Frankenstein's footsteps. Science, genetics and popular culture*. New Haven: Yale University Press; 1998.

Marouf Arif Hasian, Jr. *The rhetoric of eugenics in Anglo-American thought*. Georgia: The University of Georgia Press; 1996.

Bashford Alison, Levinell Philippa, Eds. *The Oxford handbook of the history of eugenics*. Oxford; New York: Oxford University Press; 2010.